

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

86. Conuersi ardent studio alios conu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

speratum euenit, vt ipsa quoque ciuitas caperetur, & ex mutatis eorum moribus qui Christo nomina dederant, de lege ipsius sentiret magnificentius, cumque abluerentur vitali aqua cohonestaret illos in festo comitatu. Centena iam multa in vrbe & foris Longobardus baptismo expiarat, habuissetque facile multò plures, si magis numeri speciem quam virtutis spectasset, quæ idcirco debebat in Neophytis eminere quod legis præstantiam, eorum ex moribus Ethnici metirentur. Fortunante his incrementis Deo conuersionem virorum, cepit Longobardus apud se meditari, qua via posset idem bonum communicari cum feminis; suspiciosissimum negotium inter Sinas à quibus anxia seruatur scrupulositate, præsertim si susciperetur fide nondum magnopere diffusa, nec satis vulgo explorata. Quamobrem Riccium & reliquos Patres super eo prudenter consuluit, rescisistque ab ipsis, indultum Iaponibus & Sinis, à summo Pontif. vt in iustrandis baptismo feminis, abstineretur à tactu pectoris aurium, labiorum, & vntionibus. Illarum vero institutionem ad tradenda illis scitu necessaria, tam seuèrè, tamque arctis sibi Longobardus lineis definiuit, vt honestatis Christianæ magis inde suspiceretur modestia. Cum enim pateret viros etiam ingenio acutos non posse satis Christiana doceri, nisi crebra de iis, & diuturna colloquutione, disputatione, & illustratione dubiorum; sisti sibi feminas non sinebat nisi tantum semel, maritis eorum & Patribus; vbi fidei summam cum pronuntiasent, testarenturque se illi firmiter assentiri, exerto modicè capite excipiebant aquam sacri baptismatis, & Sinæ plurimum laudabant in ritu illo Christiano sollicitudinem pudoris conseruandi mori suo, & diligentia congruentem. Ad hoc Longobardus accuratissima disciplina instituebat viros, vt ex parentibus filia, ex maritis vxores, necessario credenda, & seruanda condiscerent; illas vero non ante producebant baptismo expiandas, quam plene omnia tenerent. Patrique id vnam supererat, vt audiret ex iis articulos fidei cum eorum expositione, præcepta Decalogi, & preces consuetas, cum solenni ad vitium idolorum eiaratione, admissorumque eatenus criminum; & promissione in posterum fidelis ad mortem, & inuolatz Christo seruitutis. Restabat aliud multo perplexius de confessionibus illarum audiendis; sed sperabat processu temporis, pietatis, & fidei futurum, vt sese id quoque expediret, quod & factum paulatim; & assecutus est etiam, vt se Deo nonnullæ dicarent, & suis in ædibus æmularentur cœnobiorum sanctitatem. Gaudebat interea Longobardus diuinæ providentiæ obseruatione quæ præter spem omnem, & velut fortuito ad se mitteret senes decrepitos, sacris iniciandos aquis; pauloque interdum post in cœlum abituros; donorum ad hæc quibus Dei Mater, supra naturæ vim afficiebat Neophytos quæ sui admiratione quoadque integras pariebant Christo familias. Quid illa comminutis ab se referta simulachris, etiam antiquis familiarum penetibus, canistra,

85.
Feminarum
conuersio fa-
cilior euadit,
cautio ad
hoc ingenus
adhib.

86.
Conuersi at-
dent studio
alios conu.

quæ ad eius pedes Catechumeni deponerent; ille ignis teneri impetens, & velox artifex sui propagandi, quo hausto cœlitus baptizati, incendebant mox animos Ethnicorum; & heri Christi prædæ, sicut hodie prædatores, horum vnus, & primigenius Ecclesiæ illius factus, annos septuaginta natus, dictus Saluator in nominalibus, tanquam omen gerendi muneris; nam se totum confestim addidit procurandæ salutis idololatrarum, senum præcipuè quibus senex ipse persuadebat facilius, quod ægrè iuuenes potuissent; irretiebat autem eos nodo vicinæ mortis inextricabili, cuiusque sempiternæ; sed modum tendebat nascendi denuo in vitam immortalem. Audirent solum, & intelligerent quam vili, & nihili tantum bonorum iis proponeretur. His mysteria, & præcepta Christi attentis recitabat; vetabatque meruerit iisdem memoria capiendis ne ineptos fecisset atas prouectior; Christi discipulos interiori disciplina ab eo informari, & luce perfundi celeris intelligentiæ tam clara vt breui facillè capiant, quæ vix alioqui diuturnus labor callosæ memoriæ nunquam imprimeret; eadem se quoque tentatum fallacia, & diu auersum ab audiendo Longobardo, quod vel necessariis retinendis desperaret se posse sufficere; passum vero se illius precibus adduci ad audiendum saltem semel, quæcumque dixerat animo comprehensa domum retulisse, parique deinceps facilitate memoriæ, retinuisse omnia quæ doceret; captum quin imo quod plura de Christo cognosceret, desiderio legendi cuius fuerat planè rudis, tam breui autem cœpisse legere, vt ipse miraretur, & quidem merito cum ad hoc neque ingenio valeret, nec longam operam contulisset.

87.
Conuersio
illustri. Li-
berati.

Longè alterius tum ingenij, & doctrinæ, tum dignitatis & excellentiæ Literatus, cuius tandem ad Christum post annos quindecim accessu Christianitatis Sciaocci magnopere aucta est existimatio, & numerus, diuturnosque labores, quibus alij atque alij nostrorum iudicati fuerant hanc prædam, consolatus est Deus illius captura, Ciuitatis Cato iis pridem audiebat; nec eius viuendi ratio, integritas, grauitas, & limatissimi acumen iudicij aberrabant ab eo cognomine. Quare publicis & arduis in rebus consulebatur semper, vnumque id sibi debebat pensu benemereri de communi bono. Adamabat vero nostrorum consuetudinem quodam oblectaretur eorum virtute, & proficeret doctrina, solitus dicere de collectis simul in torculum Bonziis omnibus nunquam tantumdem extortum rei scientiæ, & virtutis, quantum vni de nostris inesset. Verum has dotes vir mundo, ac sibi sapiens haudquaquam altius naturæ modulo attollebat, iis è contrario, & seipso tumens, probro sibi putabat, sapientum florem, famæ suæ gloria calcanti, externi humuli, diuinis in rebus discipulus fieri; huius tamen illum denique pedibus Dei benignitas aduoluit, Protomartyris vt creditur Stephani patrocinio exorata, cuius illi nomen indituros se Patres vouerant, si eum efficeret Christianum. Obstinauerat animum solidam quadrennio, aduersus quassantem & impugnantem se diuinum spiritum,